

Bayburt Seyahati

Bayburt'a ilk defa 1954 yılında gittim. Bayburt'ta tanıdığım kimse yoktu. Üstad bize el yazması bir Siracü'n-Nur göndermişti. O, Siracü'n-Nur, iki sene Afyon mahkemesinde kalmış, daha sonra beraat etmiştir. Bayburt'a giderken yanıma bu kitabı aldım. Ahir zamanda harpler harflerle olacaktı, benim silâhım da bu kitaptı ve öyle oldu.

Otobüsten indiğim sırada öğle ezanı okunuyordu. Hemen en yakın camiiye gittim. *Bütün cemaat şapkalıydı ve namaz kılarken şapkalarını ters çevirmişlerdi.* Cemaat içinde sadece imamın başında fes ve benim başımda da takke vardı.

Namazı kıldıktan sonra herkes çıktı. Bir süre bekledim. Sonunda dışarı çıktım. Kapıda bir adamın beklediğini gördüm. Lacivert, çizgili takım elbiseli bir adamdı. Polis olduğundan şüphelendim. Sert bir şekilde:

“Merhaba Efendi.” dedi.

Ben de:

“Merhaba” dedim. Sonra birden:

“Sen Nurcu musun?” diye sordu. Biraz çekinerek, ürkek bir şekilde Nurcu olduğumu söyledim. Bayburt'ta kimi görmeye geldiğimi sordu. Hiç kimseyi tanımadığımı söyleyince sert bir şekilde:

“Peşimden gel!..” dedi. Ben Emniyet Müdürlüğüne gidiyoruz zannettim.

Berberce Kırkçeşmeler denilen yere gittik, bir berber dükkanının önünde durduk. Takım elbiseli adam berbere:

“Berber Mehmet, sana bir misafir getirdim. Onunla ilgilen.” dedi. Berber:

“Peki Efendim!” dedi. Ben içeri girdim. Adam oradan uzaklaştı. Daha sonra berbere, o adamın kim olduğunu sordum. Berber, adamı tanımadığını, ilk defa gördüğünü söyledi.

“Eğer Bayburtlu olsaydı onu tanırdım. Yabancı birisi olmalı.” dedi.

Berber o sırada birisini tıraş ediyordu. Bana dönerek:

“Merhaba! Hoş geldin.” dedi.

“Hoş bulduk.” dedim. Beni şöyle bir süzdükten sonra:

“**Öğretmen misin?**” diye sordu.

“Hayır, değilim.” dedim.

“**Hafız mısınız?**” dedi. Hafız da olmadığımı söyleyince sert bir şekilde:

“**Ya nesen?**” diye sordu. Hoca olduğumu söyledim.

“**Cami hocası mı?**” dedi.

“Hayır” dedim, “*Medrese hocasıyım. Arapça okutuyorum.*” Bunu duyunca çok şaşırıldı.

“**Yani şimdi sen Kur’an’ı anlıyor musun?**” diye hayretle sordu.

Ben de:

“*Elimden geldiği kadar anlamaya çalışıyorum.*” dedim. Yanındaki çırağa dönerek:

“**Koş! Hemen Cemal’i, Şerif Ustayı, Mahir Ustayı,. . . çağır gelsinler.**” dedi. Gelenlerin hepsine benim Kur’an’ı anladığımı söyleyerek hayretini ve sevincini onlara da ifade etti. Tanıştık. Hepsi Bayburt’un dindar gençlerinden idiler ve hepsi de terzi idi. Etrafıma toplandılar ve Kur’an ilimlerini nasıl öğrendiğimi, kimlerden ders okuduğumu ve benzeri şeyler sormaya başladılar. Ben onların sorularını cevaplarırken içlerinden **Şerif Usta** bana dikkatlice baktıktan sonra:

“Ben bugün bir rüya gördüm. Rüyamda, Bediüzzaman’ın talebelerinden bir zat buraya gelmiş. Yanında da Siracü’n-Nur isimli bir eser getirmiş. Bu efendi rüyada gördüğüm şahsa benziyor.”

dedi. Bu rüyayı duyunca birden çok heyecanlandım. Hemen önümdeki çantayı açmaya çalıştım. O kadar heyecanlıydım ki, çantayı bir türlü açamıyordum. Sonunda kitabı çıkarıp masanın üstüne koyunca hepsi dona kaldılar. Kitabı biri bırakıyor, diğeri alıyordu.

Kendileriyle uzunca sohbet ettik. Beraberce yemeğe gittik. Yemekten sonra beni çay bahçesine götürdüler. Çay içerken kitabın neden bahsettiğini sordular ve:

“**Biraz oku da dinleyelim.**” dediler. Ders okudum. Hepsi hayran kaldılar. Akşam olunca herbiri beni misafir etmek için ısrar ettiler.

Mahir Usta daha baskın çıktı.

“Bizim ev daha müsait. Bize gideceğiz.” dedi. Yolda kime rastgelse:

“Bediüzzaman’ın talebesi gelmiş, ders okuyacak. Siz de gelin.” diye evine davet ediyordu. O zamanlar çok sıkı bir takip altında olduğumuz için ben tedirgin oluyordum. Ancak onlara da bir şey söyleyemiyordum. Bu şekilde evine kalabalık bir cemaat topladı. Ben de Risale-i Nurlardan okumaya başladım. Dikkatle dinlediler. Dersten sonra herkes dağılınca içlerinden iki genç yanıma geldi. Kim olduğumu, nereden geldiğimi sordular. Ben kendimi tanıttım, Babalarının isminin **Terzi Hasan** olduğunu, babamı tanıdığını söylediler. Ben de babamdan bu ismi sıkça duymuştum. O iki genç beni evlerinde misafir etmek istedilerse de Mahir Usta bırakmadı. O gece Mahir Usta’da misafir oldum.

Sabah kalkınca ben hemen gitmek istedim. Çünkü akşamki dersten dolayı başımıza bir iş gelmesinden korkuyordum.

“Olmaz! Bugün kalenin arkasında kıra gideceğiz.” dediler. Kalenin arkası daha تنها olacağı için kabul ettim.

Kale’ye gittik. Yemek faslından sonra rüyayı gören Şerif Usta:

“Benim babamın bu yakında evi var. Evin yakınlarında da arı kovanları var. Gidip orayı da bir gezelim.” dedi.

Arı kovanlarının yanına gittiğimizde bir çok arının sürekli kovanların girişinde durduklarını, hiçbir yere ayrılmadıklarını gördüm. Hayret ettim. Bu arıların niye orada öylece durduklarını sordum. Şerif Usta:

“Onlar nöbetçi. Kovana girmeye çalışan yabancı arıları kovana sokmuyorlar.” dedi.

Hayretim daha da arttı. Bir kovanda kaç arı olduğunu sordum. Yaklaşık kırk elli bin tane olduğunu söyledi. Hayatımda ilk defa böyle bir şey duyuyordum.

“Allah, onlara nasıl bir kafa vermiş ki, kırk elli bin arının hepsini tanıyorlar. Onları kovana alıyorlar, yabancıları almıyorlar. Biz bu zekâmızla tanıdığımız birkaç kişiyi karıştırıyoruz. Onlar o küçük küçük kafalarıyla bunu nasıl yapıyorlar?”

diye hayretle tefekkür ettim. Ve bunun Yüce Allah’tan azametini bir delil olduğunu ve Kur’an-ı Kerim’de bir sûreye arının adı olan **Nahl** isminin verilmesinin hikmetini

anladım.

Akşam yine ders okuduk. Yine Mahir Usta'da misafir oldum. Sabahleyin Terzi Hasan'ın oğlu Yusuf geldi. Babası beni görmek istemiş. Yanına gittik. Çok yaşlı fakat bilgili ve şuurly bir insandı. Bana babamla tanıştıklarından, onunla birlikte geçen günlerinden bahsetti. Bediüzzaman Hazretleri'nin Erzurum'dan sonra Bayburt'a geldiği sırada sohbetinde bulunduğunu söyledi. Üstad'ın, ulema ile yaptığı sohbette şöyle bir misal verdiğini nakletti:

“Bir zat gelse ki bir elinde Sübhan Dağı, diğer elinde Ağrı Dağı var. O zat dese ki:

“Ben bu Bayburt Kalesi'ni kaldıracağım.” Ona inanmaz mısınız? İşte Kâinatta öylece Cenab-ı Hak'ın yed-i kudretindedir. Cenab-ı Hak da Küre-i Arz'ı kaldırıp yerine cenneti getirecektir.”

O gün Bayburt'tan ayrılmak üzere otobüse bindiğimde bir hayli insan beni uğurlamaya gelmişlerdi. Ben bir an önce otobüsün hareket etmesini bekliyordum. Çünkü her an tehlikedeydik, polisler bizi rahatsız edebilirdi. Sonunda otobüs hareket etti ve sağ salim Erzurum'a döndük.

Bayburt'a daha sonraki gidişlerimde hep Terzi Hasan'ın evinde kaldım.